

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/113/2019
Identifikačné číslo spisu:	2516201277
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2020
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:2516201277.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, proti žalovanému C. T., trvale bytom v G., Š. XXXX/XX, o zaplatenie 10.000 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 6C/56/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 29. januára 2019 sp. zn. 25Co/9/2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 29. januára 2019 sp. zn. 25Co/9/2018 a rozsudok Okresného súdu Piešťany z 26. septembra 2017 č. k. 6C/56/2016 - 84 v zamietajúcej časti vo veci samej a v časti trov konania z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Piešťany na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou došlou Okresnému súdu Piešťany (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) 11. marca 2016 domáhala uloženia žalovanému povinnosti zaplatiť jej 10.000 € nezaplatenej istiny, úroku 544,42 € (ako nároku vzniknutého z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru), úrokov z omeškania 6,01 € (taktiež ako nároku vzniknutého z neuhradených splátok do dátumu predčasnej splatnosti úveru), úroku 13,9 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 10.000 € od 11. októbra 2013 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 10.000 € a nezaplatených úrokov 544,42 €, i tu od 11. októbra 2013 do zaplatenia (okrem náhrady trov konania). V žalobe uviedla, že so žalovaným uzavrela 22. mája 2013 úverovú zmluvu č. 49394, na základe ktorej mu poskytla peňažné prostriedky 10.000 €, pričom poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bol povinný splatiť do 15. mája 2023. Po vyčerpaní úveru žalovaný porušil zmluvné povinnosti, preto bol listom zo 17. septembra 2013 vyzvaný na predčasné splatenie poskytnutého úveru do dátumu uvedeného vo výzve; pričom pohľadávka ku dňu predčasného zosplatenia úveru (k 10. októbru 2013) predstavovala súčet súm zhora (10.610,43 €) a žalovaný na ňu do podania žaloby nezaplatil nič.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 26. septembra 2017 č. k. 6C/56/2016 - 84 I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 10.000 €, úrok vo výške 544,42 € (vyčíslený do splatnosti úveru, t. j. do 10. októbra 2013), úroky z omeškania v sume 6,01 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 %

ročne zo sumy 10 544,42 € od 11. októbra 2013 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; II. vo zvyšku žalobu zamietol a III. rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 497 Obchodného zákonníka (zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „Obch. z.“), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3 a 5 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „O. z.“), § 1 ods. 2 a § 2 písm. a/, b/ a d/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej tiež len „zákon č. 129/2010 Z. z.“) a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom od 1. februára 2013. Vecne na základe vykonaného dokazovania a ním podloženého skutkového stavu uzavrel, že medzi stranami bola 22. mája 2013 uzavretá úverová (spotrebiteľská) zmluva, na základe ktorej žalobkyňa poskytla žalovanému úver vo výške 10.000 €, ktorý sa žalovaný zaviazal zaplatiť v pravidelných 120 mesačných splátkach po 155,60 €, splatných v 15. deň kalendárneho mesiaca. Celková čiastka, ktorá mala byť splatená žalovaným, predstavovala sumu 18.910,80 €, ročná úroková sadzba bola 13,90 %, ročná percentuálna miera nákladov 15,43 %, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bola 13,79 % a lehota splatnosti bola špecifikovaná do 15. mája 2023. Žalovaný si však svoju povinnosť nesplnil a žalobkyni nezaplatil ani jednu splátku, preto súd považoval žalobu za dôvodnú, s výnimkou čiastkového nároku žalobkyne, predstavovaného požiadavkou na zmluvný úrok i po splatnosti úveru. V časti 13,90 % úroku zo sumy 10.000 € od 11. októbra 2013 do zaplatenia (kde došlo k zamietnutiu žaloby) podľa súdu prvej inštancie žalobkyňa nemá nárok na úrok po splatnosti celého dlhu, pretože podľa ustálenej súdnej praxe (s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“ - sp. zn. 4 Obdo 143/98) dohodnuté (zmluvné) úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Výzvou na predčasné splatenie dlhu zaniká zmluva ako celok, teda aj platnosť všetkých zmluvných dojednaní a ak veriteľ (žalobkyňa) pristúpil k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie aj úrokov z úveru; dodal súd prvej inštancie, ktorý napokon rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 a § 262 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z. a dnes už i zákona č. 350/2018 Z. z., ďalej tiež len „C. s. p.“) a vecne úspechom žalobkyne.

3. Krajský súd v Trnave (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 29. januára 2019 sp. zn. 25Co /9/2018 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej a v časti trov konania ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 C. s. p.) a rozhodol aj o trovách odvolacieho konania tak, že žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie odôvodnil jeho vecnou správnosťou, stotožňujúc sa i s jeho odôvodnením. Dodal, že si je vedomý, že súdna prax v otázke nároku na úroky z úveru za čas po jeho predčasnom zosplatnení nie je jednotná, avšak v tejto otázke sa prikláňa k názoru súdu prvej inštancie, že veriteľovi patria úroky z úveru len na čas do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 476/2012.

4. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej tiež len „dovolateľka“) dovolanie. Dovolanie odôvodnila ustanovením § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., t. j. nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom v otázke doteraz nevyriešenej v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, a to, „či veriteľ má nárok na zaplatenie úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení.“ Odkázala na aktuálnu prax odvolacích súdov i českú judikaturu. Súdom prvej inštancie uvádzané rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obdo 143/98 sa podľa nej netýkalo samotného uplatňovania nároku na dohodnutý úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov po zosplatnení úveru a ani v rozhodnutí R 59/1998 sa podľa nej súd nevyslovil jednoznačne, že veriteľ má nárok na úroky z peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu (keď navyše druhé z týchto rozhodnutí vychádzalo z právneho stavu v čase, keď ani výška úrokov z omeškania nebola zákonom limitovaná). Navrhla rozsudky oboch nižších súdov v časti zamietajúcej žalobu o zmluvný úrok po zosplatnení úveru zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalovaný dovolací návrh nepodal.

6. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 C. s. p.), na to oprávnenou osobou, teda v časti dotknutej dovolaním stranou neúspešnou pred oboma nižšími súdmi (§ 424 C. s. p.), zastúpenou v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p.), skúmal najskôr bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.), či sú splnené podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

7. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Podľa § 432 C. s. p. dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (odsek 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (odsek 2).

10. V preskúmvanej veci dovolateľka odôvodnila dovolanie prípustným dovolacím dôvodom, a to nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom, keď v ňom vymedzila nielen to, ktoré právne posúdenie veci pokladá za nesprávne (označením právnej otázky, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu i jemu predchádzajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie), ale aj to, v čom ňou namietaná nesprávnosť spočíva (v nesprávnej aplikácii práva na zistený skutkový stav).

11. Dovolací súd po zistení, že sú splnené všetky podmienky dovolacieho konania, vrátane odôvodnenia dovolania prípustným dovolacím dôvodom a jeho riadneho vymedzenia, pristúpil k skúmaniu predpokladov prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p., pričom dospel k záveru, že tieto sú splnené. Rozhodnutie odvolacieho súdu totiž záviselo od dovolateľkou vymedzenej právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu v čase rozhodovania odvolacieho súdu (29. januára 2019) ani v čase podania dovolania (13. februára 2019) ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.).

12. Stav nevyriešenia i dovolaním v prejednávanej veci nastolenej právnej otázky sa totiž zmenil až vydaním uznesenia najvyššieho súdu z 16. júna 2020 sp. zn. 5 Cdo 42/2020 v druhovo totožnej veci tej istej dovolateľky, v ktorom najvyšší súd (o. i.) uviedol :

13. Z obsahu dovolania je zrejmé, že žalobkyňa za dosiaľ dovolacím súdom neriešenú považuje otázku existencie a výšky nároku na zaplatenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení úveru. Zastáva právny názor, že nárok na zaplatenie zmluvného úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení.

14. Otázka (ne)možnosti kumulácie zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatnení úverovej zmluvy, kde jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, je predmetom dlhodobej diskusie odbornej verejnosti, nakoľko jednoznačné legislatívne riešenie, ktoré by sa výslovne k problematike vyjadrilo, absentuje. Z rozhodovacej praxe odvolacích súdov pretrváva nesúlad v riešení otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení úveru, kedy sa vyprofilovali tri skupiny rozhodnutí.

15. Jedna kategória rozhodnutí zmluvné úroky po zosplatnení úveru nepripúšťa a priznáva len úroky z omeškania. Odôvodňuje to tým, že po nadobudnutí splatnosti úveru (či už celého alebo jednotlivých splátok) veriteľovi vzniká nárok na vrátenie požičanej sumy, vráta-ne úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru (alebo jeho časti). Ak teda nastal stav, kedy dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba (pretože tieto sú už splatné) a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ

inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov dlžníkom (rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/129/2018 a 4Co/86/2019, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/51/2019 a 24Co/ 769/2015, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/168/2018, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/67/2017, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/311/2017, Krajského súdu v Nitre sp. 25Co/211/2017, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/57/2018 a Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/113/2019).

16. Druhá skupina rozhodnutí kumuláciu zmluvne dohodnutých úrokov a úrokov z omeškania po predčasnom zosplatnení úveru pripúšťa. Argumentuje zmluvnou autonómiou strán, kedy žiaden zákon výslovne nezakazuje dohodnúť úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná do jej faktického vrátenia veriteľovi, teda i za dobu, v ktorej sa dlžník ocitne v omeškaní so splnením svojho záväzku. Pokiaľ by takáto dohoda nebola prípustná, mohlo by to vyvolať absurdnú situáciu, keby sa dlžník porušením svojich zmluvných povinností splácať úverové splátky dostal do výhodnejšej pozície, v ktorej by napriek nevráteniu peňažných prostriedkov mal tieto vo svojej dispozícii naďalej bez povinnosti uhradiť odmenu za ich poskytnutie, t. j. zaplatiť veriteľovi úrok aj za obdobie po predčasnom zosplatnení úveru vyvolanom porušením zmluvných povinností (rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/297/2017, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/326/2017 a 7Co/116/2018, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/138/2017 a 16Co/108/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Cob/186/2013, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3Co/210/2018 a Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/12/2017).

17. Tretia skupina rozhodnutí pripúšťa kumuláciu dohodnutých úrokov a úrokov z omeškania obmedzene, iba do výšky, akú by pri riadnom plnení povinností žalovaný na dohodnutých úrokoch zaplatil. Vychádza z názoru, že aj po predčasnom zosplatnení úveru zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t. j. patrí v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Súčasne vyslovila názor, že dojednanie, podľa ktorého veriteľovi patria v prípade omeškania dlžníka úroky až do skutočného vrátenia istiny úveru je pre dlžníka - spotrebiteľa nevýhodné, a preto v zmysle § 54 ods. 1 O. z. neplatné (rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/120/2019 a Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/168/2018).

18. Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z. z. Tento zákon ale nepokrýva všetky otázky vzniku úverového zmluvného vzťahu, práv a povinností strán, ktoré zo zmluvného vzťahu vyplývajú, riešenia otázok, na akú dobu je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, vzťah úrokov z úveru a úrokov z omeškania, výšku úrokov z omeškania, ktoré sú predmetom úpravy Obch. z. Zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d/ Obch. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere tzv. absolútnym obchodom, a preto bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy o úvere je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení Obch. z. o zmluve o úvere (§ 497 a nasledujúce). Ustanovenia O. z. sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ, použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné prednostne aplikovať (§ 52 ods. 2 O. z.).

19. Z ustanovení § 497 a § 502 ods. 1 Obch. z. vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods.2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z.). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, v § 502 ods. 1 vete prvej Obch. z. je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov.

20. Zo žiadneho ustanovenia Obch. z., O. z. či zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplyva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa.

21. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za ne získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania.

22. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané, dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednávania, t. j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo.

23. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny, jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť.

24. Túto vedomosť však dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednávania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 O. z.

25. Na druhej strane postavenie veriteľa - dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednávania nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda, jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody.

26. Dovolací súd preto vo veci sp. zn. 5 Cdo 42/2020 dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

27. S takýmto záverom, teda so záverom, že veriteľovi predčasne zosplatneného úveru patria úroky z istiny do doby dojednávanej v úverovej zmluve ako doby riadneho splatenia celého úveru i s príslušenstvom, sa stotožňuje i senát 3 Cdo najvyššieho súdu, ktorý z už vyššie uvedených dôvodov dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je nielen prípustné, ale tiež dôvodné (teda ním bol opodstatnené uplatnený dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci).

28. Pre úplnosť je vhodné ešte poznamenať, že v súvislosti s právnou otázkou, či veriteľ má po zosplatnení úveru nárok na zmluvné úroky, je tu tiež rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 7. augusta 2018 v spojených veciach C-96/16 a C-94/17, v ktorom sa uvádza, že cieľom úrokov z omeškania je sankcionovať nesplnenie svojej povinnosti dlžníkom splatiť úver v lehotách stanovených v

zmluve, odradiť dlžníka od omeškania pri plnení jeho povinnosti a prípadne nahradiť veriteľovi škodu, ktorá mu vznikla z dôvodu omeškania s plnením peňažného záväzku, zatiaľ čo bežné úroky (úroky z poskytnutého úveru) majú naopak funkciu odplaty za poskytnutie peňažnej sumy zo strany veriteľa až do jej zaplatenia. Aj z týchto záverov tak podľa dovolacieho súdu vyplýva nielen záver o nároku na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru, ale aj záver o možnosti kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania (tu por. tiež 6 Cdo 113/2018).

29. Za takejto situácie tak dovolaciemu súdu neostávalo iné, než rozsudok odvolacieho súdu v časti výslovne napadnutej dovolaním i v závislom výroku o trovách odvolacieho konania zrušiť (§ 449 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 439 písm. a/ rovnakého zákona). Keďže odvolací súd a pred ním i súd prvej inštancie z dôvodu odchylného právneho názoru nezamerali svoje dokazovanie i na otázku výšky nároku žalobkyne na zmluvný úrok po zosplatnení úveru, šlo tu o prípad, v ktorom nápravu nešlo dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu (pokiaľ by tomuto nemali byť poskytnuté dve podobne neuspokojivé a koncepcii civilného sporového procesu sa priečiace alternatívy následného postupu a to I. zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom s vedomím vyčerpania si tak jedinej možnosti takto rozhodnúť alebo II. vykonanie všetkého dokazovania potrebného pre ustálenie výšky nároku na odvolacom súde, teda v jedinej inštancii). Preto dovolací súd zrušil s rozsudkom odvolacieho súdu aj rozsudok súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 C. s. p.) a vec v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie tomuto súdu.

30. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C. s. p.). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.